

EL

MAGAZÍN

Divendres, 20 de març de 2020

REPORTATGE ■

Al Ripollès, Osona i el Vallès Oriental hi ha 118 projectes de preservació de la natura

ECONOMIA ■

Els efectes de la Covid-19 s'estenen a l'economia de forma global

TECNOLOGIA ■

Sony anuncia una PS5 per a finals d'any amb discos durs sòlids

ALBERT LLIMÓS

TONI VALL

"Jo creia que Bocaccio havia de tenir el seu propi llibre"

ENTREVISTA

TONI VALL

“Bocaccio era un lloc on anar a descobrir coses”

L'any 1967, al número 505 del carrer Muntaner de Barcelona, Oriol Regàs i alguns amics van posar en marxa Bocaccio. Els anys següents, aquest local seria no només un dels epicentres de la vida nocturna de la ciutat, sinó un oasi de llibertat al final del franquisme. Actors, músics, arquitectes, dissenyadors... la gent més creativa es trobava a Bocaccio. Molt més que el local de la 'gauche divine'. El periodista Toni Vall s'ha apassionat per aquesta història i l'ha explicada a 'Bocaccio. On passava tot' (Ed. Columna), partint dels seus protagonistes.

Text: Jordi Vilarrodà
Fotografia: Albert Llimós

Els periodistes a vegades fem anar el concepte *mític* amb un excés de lleugeresa. Però podríem dir que Bocaccio era un local mític?

És un lloc mític, sí. Qui més, qui menys n'ha sentit parlar sabent que era un lloc on passaven moltes coses, en una Barcelona estranya i grisa. Un lloc on hi havia gent que s'hi trobava i s'hi reunia, i s'ho passaven molt bé. Però no només això, sinó que hi feien moltes coses. S'hi parlava de la vida, de política, de les professions de cadascú... L'editor Jordi Herralde diu que era un lloc on hi havia "creuament d'entusiasmes contagiosos", perquè la gent col·laborava i s'estimulava la creativitat. Es podia beure, fumar, xerrar, ballar i lligar... una espècie d'oasi de llibertat en un temps en què la llibertat no es portava gaire.

Vostè arriba al món Bocaccio des del col·leccionisme, des d'una fascinació estètica...

Són dues coses en paral·lel. Primer, l'objecte. Jo m'identifico molt amb la manera d'explicar les coses a través dels objectes, perquè a més de periodista soc col·leccionista. M'agrada trobar històries contingudes en ells, o en els papers. Veure i descobrir que Bocaccio en tenia molts, em va atreure. I al mateix temps, la certesa que era un espai històric que va influir en molta gent. Gent que al llarg dels anys ha necessitat mencionar-lo a les seves memòries, articles o entrevistes. Les dues descobertes em van portar a escriure aquest llibre.

Com ha treballat?

Demanant a gent que van contribuir a fer-lo gran i que el van viure si tenien a bé d'explicar-me què va ser per a ells. Ja que tenia els objectes, els portava a les trobades que podia concertar amb ells. I d'aquí en surten més: la Colita em regala un mocador, la Guillermina Motta em deixa el seu tamboret... i he conegut un senyor que dissenyava els objectes i els creava, que li deien *L'inventor*. Entre tot, he pogut construir aquest retrat polièdric. Tantes coses que passaven allà,

no es quedaven tancades a Barcelona, sinó que han irradiat a l'estètica –i la cultura– del nostre país en els últims 40 o 50 anys.

Ara imagino que li hem de comunicar a un *millennial*, o a algú més jove encara, què era Bocaccio. El concepte que poden tenir d'un local d'oci nocturn és molt diferent. Com els ho explicaria?

Era un lloc on anar a descobrir coses. Històries, vides, creativitat, amistats... Hi anaven molts tipus de gent, no només intel·lectuals i *pijos* –la que es va anomenar *gauche divine*– ni tampoc era endogàmic o tancat.

Però sí que més aviat era de classe alta...

Era un lloc de la zona alta de Barcelona, és veritat, d'un barri benestant. Però molta gent que no eren *niños de papá* m'han fet saber arran del llibre que ells anaven a Bocaccio. Gent de diversa procedència i diversos barris de la ciutat. Les copes, sí que no eren barates... però també hi havia qui hi anava sense pagar gaire, perquè el convidaven. Era un lloc més transversal del que els mandrosos clixés d'avui poden fer pensar. Jorge Herralde em deia que els *pijos* autèntics no hi anaven perquè al cap de cinc minuts no haurien sabut de què parlar. Allà es discutia, s'arreglava el món, es filosofava... Eugenio Trías era un habitual, per exemple.

Bocaccio va néixer d'una idea de tres persones: l'actriu i model Teresa Gimpera, l'empresari Oriol Regàs i el fotògraf Xaver Miserachs, un estiu a Eivissa. Què pretenien?

Són tres amics que s'estimen, que tenen interessos comuns, que tenen la seva xarxa de vida social professional... Teresa Gimpera, amb una fama que multiplicava per mil. Oriol Regàs, que amb un instint visionari creu que allò té possibilitats. I Xaver Miserachs, una persona extremadament curiosa i amb moltes inquietuds. I per cert, responsable de la música de Bocaccio. Ell se n'anava sovint a Londres per comprar discos que no es podien trobar aquí i punxar-los a la pista.

Aquesta és la idea, després troben el local adient i ho posen en marxa. Però es podia haver

Celebració del 50è aniversari

acabat al cap d'un any... Aquell lloc va tenir una ànima. Quina era l'ànima de Bocaccio?

Les ànimes són intangibles. Passen en un moment donat i un context determinat. Aquí l'ànima crec que era el context polític i social del país, en un moment en què la dictadura agonitzava alhora que s'hi obrien esclatxes: la universitat, els sindicats.... I també hi havia llocs. Salvador Clotas, una vegada que li van demanar per coses rellevants que van passar al país en el tardofranquisme i van contribuir a anar cap al camí de la llibertat, hi va incloure Bocaccio. L'ànima del lloc està presidida per aquest context: era un oasi, sobretot els primers anys fins just després de la mort de Franco.

Si alguna cosa compartien tots els que es trobaven a Bocaccio era, justament, el desig que s'acabés aquella dictadura de Franco?

En tenien ganes tots. Un exemple: per a la famosa tancada d'intel·lectuals al monestir de Montserrat, l'any 1970, un dels focus on es va gestar l'acció va ser Bocaccio. Allà, en aquelles converses de nits que s'allargaven... S'hi van fundar revistes contestatàries, i hi havia policies que anaven a veure què s'hi movia. El Bocaccio de Barcelona va ser molt important abans de la mort de Franco, i el de Madrid –que es va obrir l'any 1972– ho va ser després.

Hi ha dues editorials importantíssimes, Anagrama i Tusquets, que pràcticament es pot dir que es funden a la sala.

Sí, perquè són gent com Jorge Herralde, Beatriz de Moura i Oscar Tusquets que són allà cada nit. Són socis fundadors o gairebé. L'any 1969, surten totes dues, i empeltats per la força de l'editorial Lumen, on havien treballat. No arribaria a afirmar que les dues editorials no haurien existit sense Bocaccio, però allò que passava allà dins, aquella inquietud i ganes de canviar coses que es concentrava allà dins va ser fonamental.

Hem dit que Bocaccio va néixer d'unes amistats, i vostè ha vist en fer aquest llibre que encara perden, entre els supervivents.

Potser no són amistats pètries, però sí sostingudes en el temps. Enrique Vila-Matas ho diu: persones que es troben ara, al cap de 50 anys, i estan conten-

tes de trobar-se. Ho he vist, això. He anat a actes on s'han trobat, encara que són gent que ja té una edat. Els arquitectes Federico Correa, Oriol Bohigas i Beth Galí anaven a sopar no fa gaire una vegada cada setmana o cada dues, al restaurant Igueldo de Barcelona, deien que era "el seu petit Bocaccio". Al cap dels anys, encara tenen ganes de dir-se coses.

Oriol Bohigas i Beth Galí, Colita, Teresa Gimpera, Joan Manuel Serrat, Juan Marsé, Enrique Vila Matas, Guillermina Motta, Mònica Randall, Jorge Herralde, Rosa Regàs... Ha parlat amb tota aquesta gent i més. Quins personatges l'han impressionat més?

Tots. Però és clar, Serrat ha estat important per a molta gent, i estar una estona xerrant amb ell va ser gratificant. La gran simpatia de Teresa Gimpera i de Mònica Randall, la generositat de Bohigas i Galí, que em van donar l'empenta. La fotògrafa Colita, que em va regalar un mocador de Bocaccio. La Toni Misesrachs, que va ser dissenyadora del logo, i que es va prendre el projecte de manera molt íntima i sentida.

Creu que tenien ganes d'explicar aquesta part de la seva vida, i que l'aparició de vostè i el seu projecte de llibre els va venir bé?

És veritat. Jo creia que Bocaccio havia de tenir el seu propi llibre, encara que Oriol Regàs n'hagués parlat en les seves memòries. Vaig veure un dia Rosa Regàs que deia en una entrevista que tot el que s'havia escrit sobre la *gauche divine* estava equivocat. Doncs si una de les persones que ho va viure des de dins ho diu, no caldria fer-ne un nou llibre?

Per què pot pensar això la Regàs? Perquè s'ha utilitzat l'expressió a vegades despectivament?

La *gauche divine* és un espai poètic, irreal, no és una cosa tangible. La gent l'utilitza a mode de crítica, però ni ells mateixos s'ho van prendre mai seriosament, avui se'n riuen. No tenia res de moviment ni de programàtic. Eren gent que es trobaven, que s'ho passaven bé i creaven coses. El llibre no vol ser apologètic ni nostàlgic, però sí oferir un conjunt de discursos que crec que acaben confluint.

Els testimonis femenins diuen que Bocaccio era un espai de llibertat per a les dones?

És una de les coses que més il·lusió em fa de les que bateguen dins del llibre. Es vivia en una societat masclista, castradora i repressiva, on les dones s'havien de casar si volien marxar de casa. A llocs com a Bocaccio, les dones descobrien que no era aquesta l'única veritat possible. Que no havien de ser les úniques responsables de criar els seus fills, i que el seu marit tenia responsabilitats. I potser descobrien que s'havien *malcasat*, i que no havien d'estar sempre amb aquella persona. O que el sexe no servia només per a tenir fills. I també que la feina i l'oci –no només la família– eren motius d'alliberament personal. Tot això també passava allà.

Ha parlat de feina. I en un llibre sobre un local d'oci, vostè diu que treballaven molt?

Ho diuen, i és veritat. Allà s'ho passaven bé, fins a les 2 o les 3 de la matinada si calia. Però a les 9 del matí estaven treballant perquè tots tenien les seves professions: arquitectes, dissenyadors, músics, actors, cineastes, editors, escriptors, fotògrafs... professions liberals que feien eclosió. Ells tenien entre 30 i 40 anys, i estaven en el millor moment creatiu. Bé, alguns eren més joves... Vila Matas o Herralde passaven per Bocaccio quan tenien 20 anys o poc més. I admiraven els models més grans que tenien al davant.

I organitzaven viatges col·lectius? Anaven a Nova York, Londres, Amsterdam...

Eren molt importants. Ara agafem l'avió com qui agafa el tramvia, i en aquell moment no. Però no eren gaire cars, perquè els planificaven molt bé. Bocaccio era com una factoria: s'organitzaven viatges però també concerts i desfilades, van crear una productora de cine i un segell discogràfic, van publicar una revista que tenia fins i tot un censor propi i van muntar un estudi de disseny que va derivar en una botiga pròpia en què es venien els seus productes. Ho trobo molt singular: es venien des de bolígrafs fins a decoració de la llar amb el segell Bocaccio.

"Van organitzar viatges, concerts i desfilades, van crear una productora de cinema i un segell discogràfic, van editar una revista i van muntar un estudi de disseny propi"

REPORTATGE

MÉS DE CENT INICIATIVES DE CUSTÒDIA DEL TERRITORI

La finca d'Els Plaus forma part del Parc Natural de les Capçaleres del Ter i del Freser

La presència d'espècies pol·litzadores, com ara les papallones, ajuda a incrementar la biodiversitat de l'espai

Conservar la natura és responsabilitat de tothom, de les persones propietàries, usuàries i del conjunt de la ciutadania. A Osona, el Vallès Oriental i el Ripollès s'estan duent a terme 118 iniciatives de custòdia del territori i aquesta última comarca és de les que més en presenta de tot Catalunya, impulsades per només dues entitats.

**Text: Anna Pujol (XCN)
Fotografia: Paisatges Vius**

Custodiar vol dir conservar, guardar, tenir cura. La custòdia del territori és un conjunt d'estratègies per a implicar persones propietàries i usuàries, i el conjunt de la ciutadania, en la conservació de la natura. Es porta a terme per mitjà de contractes o convenis entre una entitat de custòdia i la persona titular d'una finca. A Catalunya hi ha 700 iniciatives, que ocupen una superfície de quasi 40.000 hectàrees en custòdia. Per què cal conservar la natura? Perquè cuidar la terra és responsabilitat de totes les persones que hi viuen i hi conviuen, no tan sols dels governs i les administracions.

L'inventari del 2019 de la Xarxa per a la Conservació de la Natura (XCN) explica que, de les 700 iniciatives de custòdia del territori català, gairebé 450 són impulsades per entitats privades. Entre les comarques d'Osona, Ripollès i Vallès Oriental, sumen 118 iniciatives, i el Ripollès és de les que més en presenta tenint en compte tot Catalunya (un total de 54, impulsades per dues entitats). A Osona hi ha 48 iniciatives impulsades per set entitats i al Vallès Oriental n'hi ha 16, impulsades per dues entitats. Es tracta de fundacions o associacions com ara Paisatges Vius, situada a l'Esquirol (Osona), des d'on impulsa projectes de conservació de la natura que recorren el territori català.

Sovint visiten la finca d'Els Plaus, a Querolbs (Ripollès), dins del Parc Natural de les Capçaleres del Ter i del Freser. L'entitat i la propietària, Beatriu Tenas, van formalitzar per mitjà d'un contracte un acord de custòdia l'any 2015 per fer compatible l'ús del territori amb la conservació dels seus valors naturals més destacats, principalment els prats de dall i les pastures naturals. El contracte, que van signar per 10 anys i volen mantenir al llarg del temps, té per objectiu gestionar de

manera sostenible els prats de dall i les pastures naturals de la finca, a la vegada que es busquen alternatives de millora de la productivitat i promoció de la biodiversitat.

Beatriu Tenas és llicenciada en Biologia Vegetal i Ecologia, membre de la Societat Catalana d'Educació Ambiental (SCEA) i de la Institució Catalana d'Història Natural (ICHN), a la delegació Garrotxa-Ripollès-Cerdanya. Ella va conèixer la custòdia del territori quan es va començar a constituir la Xarxa de Custòdia del Territori (actualment Xarxa per a la Conservació de la Natura). A finals del 2014, Tenas ja tenia el projecte consolidat de gestió dels prats i es va posar en contacte amb Paisatges Vius per formalitzar la iniciativa de custòdia. "Vam veure que coincidíem en objectius i prioritats, i amb un parell de mesos ja vam tenir l'acord signat", explica la biòloga.

Des d'aquell moment fins ara, la propietària d'Els Plaus ha vist pocs canvis en les polítiques del país amb relació a la conservació de la natura, però hi ha hagut el moviment per una nova PAC (política agrària comuna) o l'aparició de diversos ajuts dirigits a espais amb iniciatives de custòdia, que segons Tenas han ajudat a avançar a poc a poc. Ella creu que part de la solució seria que hi hagués "més intercanvi de coneixements entre els àmbits de la conservació i l'agricultura. Encara veig que falta aprenentatge i sensibilitat vers la conservació i tots els beneficis que com a societat ens aporta. En l'àmbit català hi ha molt camí per fer".

Per Beatriu Tenas, és interessant que a comarques "com la nostra, que estan evolucionant cap al sector terciari, no ens oblidem que el territori és de la seva gent, i que la seva identitat depèn en gran part del pasat rural, agrícola i ramader, i de l'ús que es feia de les muntanyes, amb les seves dinàmiques. Per exemple, nosaltres, quan fem aquests projectes, sempre treba-

La Irene, de Paisatges Vius, realitzant un seguiment de papallones a Els Plaus

Ilem de manera conjunta amb les persones ramaderes". La seva finca es troba inclosa en el projecte

Rhinanthus de Paisatges Vius, de conservació de prats seminaturals, producció i comercialització de llavors autòctones.

Paisatges Vius compta amb molts més projectes que inclouen iniciatives de custòdia, com ara el PeriFer, SOS Samaruc o 1.000 Punts d'Aigua. L'Estany del Tarter a Can Roca (Pardines, Ripollès), la finca de Caselles (l'Esquirol), la de Coma-Serra i la del Coll (Rupit i Pruit, Osona), també estan protegides amb contractes de custòdia entre persones propietàries i l'entitat, que treballa per fer compatible la conservació de la natura amb les activitats socioeconòmiques del territori. En aquest sentit, utilitza la custòdia del territori per conservar espècies amenaçades a Catalunya com el gall fer, el samaruc, el cranc de riu o el xoriguer petit.

El Consorci del Lluçanès, el Consorci del Ter, el Grup de Naturalistes d'Osona, la Fundació Privada Vincles, l'Associació de Propietaris/es de Finques Rústiques de la Vall de Camprodon, el Centre d'Educació Ambiental Alt Ter, el Centre d'Estudis dels Rius Mediterranis – Museu del Ter (CERM-UVic-UCC) i els Ajuntaments de Vic, Sant Celoni i Granollers també compten amb iniciatives de custòdia a les comarques d'Osona, el Ripollès i el Vallès Oriental. Per exemple, el CERM va impulsar la conservació de l'Illa del Sorral, una de les poques illes

fluvials que queden a la conca del Ter. L'espai es troba al municipi osonenc de les Masies de Voltregà. Gràcies a aquesta iniciativa, s'està recuperant el bosc de ribera de l'illa, així com la flora autòctona i els hàbitats per la fauna.

Seguim al riu, però ara en un projecte més ampliat anomenat Riberes del Ter, on el CERM i el Consorci del Ter han treballat la custòdia fluvial en acords amb els ajuntaments de Torelló, les Masies de Voltregà, Manlleu, Sant Vicenç de Torelló, Vic i Sant Julià de Vilatorrada. El seu objectiu és ordenar-hi elements, usos i accions amb el propòsit de conservar i restaurar progressivament la totalitat dels cursos fluvials de la conca del riu.

La custòdia del territori és més habitual i propera del que ens pensem. El projecte Boscos de Pastura, coliderat pel Consorci del Lluçanès i l'Associació de Propietaris Forestals del Lluçanès, es basa en contractes de custòdia entre les entitats i persones propietàries forestals i professionals de la ramaderia per afavorir la pastura a les finques, mantenir el sotabosc i reduir el risc d'incendis. Segons afirmen les entitats, aquestes iniciatives permeten reforçar la col·laboració pública i privada, com en el cas de la finca de Busquets (Perafita, Osona). Per altra banda, a la Vall de Camprodon s'ha engegat un projecte pilot per la recuperació de pastures i la producció de biomassa forestal mitjançant la custòdia del territori.

I la llista no s'acaba, i no volem que s'acabi. Una de les iniciatives de custòdia de les quals hem tingut notícia darrerament ha estat al Vallès Oriental. Concretament, a la zona de Les Llobateres, gràcies al contracte entre l'Ajuntament de Sant Celoni i l'entitat SEO/Birdlife. El seu objectiu és conservar els valors ecològics i ecosistèmics de l'espai. De moment, s'han renovat els plafons informatius i s'ha retirat un abocament incontrolat de residus al riu Tordera.

El voluntariat ambiental suma esforços

Al febrer les granotes ja s'han despertat i caminen cap al Molí Vell, a Sant Joan de les Abadesses. Allà

les custòdia el Centre d'Educació Ambiental Alt Ter, que en alguns moments fa crides de voluntariat per contribuir a ajudar la biodiversitat. Pocs dies després de la tempesta Glòria, l'entitat va organitzar una jornada de voluntariat ambiental per retirar residus que les pluges havien fet aflorar a la llera del Ter. Més d'un centenar de persones s'hi van presentar per fer de voluntàries ambientals.

També a la llera del Ter, a l'embarcador de Manlleu, els vespres d'estiu es reuneixen membres del Grup de Defensa del Ter (GDT), persones voluntàries i persones interessades en el medi ambient. Sovint hi porten experts per debatre sobre problemes ambientals de la comarca, com la contaminació de les aigües i de l'aire. Des de fa 15 anys, el GDT fa crides de voluntariat per anar a mostrejar aigua de les fonts. L'objectiu és portar-les a analitzar per obtenir de primera mà les dades dels nitrats. Els resultats són, repetidament, poc tranquil·litzadors. Això els permet aportar dades concretes per argumentar que cal un canvi en el model de ramaderia porcina intensiva vers un model més sostenible ambientalment i socialment.

Defensar la biodiversitat agrària és també un dels objectius de l'Espigall, entitat que des de Bigues i Riells es dedica a preservar les varietats locals en perill d'extinció. Des de Llinars del Vallès, El Gaig impulsa la creació d'un parc agrari entre Llinars, Cardedeu, Sant Antoni i Sant Pere de Vilamajor. Justament aquest diumenge 29 de febrer voluntaris i voluntàries han fet una crida, amb altres entitats vallesanes, per a la retirada de residus abandonats a boscos i rieres.

La Fundació Vincles sol fer accions de voluntariat al voltant de l'ermita de l'Erola, a Viladrau. A la Masoveria de l'Ermita organitzen activitats pedagògiques socioambientals, on faciliten l'accés a infants i joves en risc d'exclusió social. L'espai està sent restaurat amb jornades de voluntariat, camps de treball i programes d'aprenentatge-servei.

Alerta per la pèrdua de biodiversitat a Catalunya

A Catalunya, el 75% de les espècies i el 58% dels hàbitats d'interès comunitari presenten un estat de conservació desfavorable en el període que va del 2013 a 2018. Les dades apareixen en un estudi impulsat pel Departament de Territori i Sostenibilitat en coordinació amb el Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya (CTFC), l'Institut Català d'Ornitologia (ICO) i el Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF), amb la col·laboració d'altres departaments de la Generalitat, diverses institucions, ONG i centres de recerca de Catalunya. Una de les conclusions de l'estudi és que Catalunya necessita enfortir les polítiques de conservació de la biodiversitat.

L'inventari de custòdia del 2019 de la Xarxa per a la Conservació de la Natura (XCN) apunta que la sensibilització i educació ambiental, la restauració d'hàbitats i el control d'espècies exòtiques invasores són les estratègies més utilitzades per a la conservació de les finques en custòdia. A més, el 73% de la superfície en custòdia es troba dins la Xarxa Natura 2000, de tal manera que contribueix a la gestió dels espais d'aquesta xarxa europea de conservació de la biodiversitat.

Una altra de les informacions derivades de l'estudi desenvolupat per la XCN és que en el 73% de les iniciatives de custòdia hi ha hàbitats d'interès comunitari i el 49% de les iniciatives presenten espècies amenaçades. Espècies amenaçades com el gall fer, el samaruc, el cranc de riu, la tortuga d'estany, la llúdriga, l'escanyapolls o l'estepa d'arenal, entre moltes d'altres.

OPINIÓ

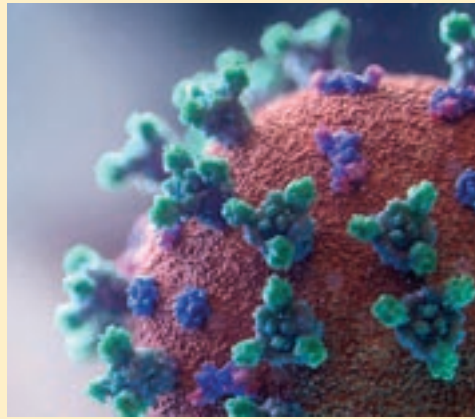
Francisco Castro

DES DEL DRON

I de cop arriba un virus

Els virus es poden emportar moltes coses, entre d'altres el mateix procés. Perquè la veritat, el fet ha estat així de sorprenent: va ser aparèixer la crisi del coronavirus i al cap de mig segon ja no és que ningú tingués res a dir sobre el procés, és que ja ningú tenia res a dir sobre Catalunya! Si les paraules de moda fins al moment eren *secessionisme*, *independentisme*, *Waterloo*, *Jordis*, *presos polítics*, etc., de cop i volta tot això ha desaparegut. Coses dels virus, que ni tan sols ens permeten atendre amb un mínim de dignitat l'escàndol escandalós dels suposats negocis del rei emèrit amb les molt poc emèrites fundacions *offshore* per dissimular centenars de milions de patriòtics euros.

A veure si serà, com alguns dèiem des de fa anys (perquè, qui ho diria, com passa el temps, que grans que ens fan els nens...), que l'assumpte està sobredimensionat, a veure si serà que molts es llevaven al matí (o se n'anaven a dormir al vespre) pensant "a veure com em fico avui amb Catalunya", "a veure com puc incendiar informativament parlant", "a veure què se'ns acut per tal que la resta de l'Estat els odiï, i molt, que els odiïn molt, mira que voler votar...!" A veure si serà que tots els que dèiem que tot tenia un puntet exage-

*La realitat la construeix
aquell qui té capacitat per
emetre*

rat no anàvem tan mal encaminats com ens feien creure. Perquè, tot i que ho van intentar, alguns no els vam creure i per això vivíem en aquesta estranya paradoxa que era llegir els diaris en els quals se'ns descrivia Catalunya com el Far West per després caminar per la Diagonal tan tranquils i pensar, ui!, aquí hi ha marro.

El que els mitjans anomenen "la reali-

tat" gairebé mai ho és. O, dit d'una altra manera, la realitat té molt d'irreal. O, fins i tot millor, la realitat és una construcció. No vull ser pedant, però Berger i Luckmann ja ho van explicar fa dècades en un llibre que tothom qui es dedica a la comunicació hauria de llegir i que es titula, precisament, *La construcció social de la realitat*. I com que la realitat és una construcció social, el primer que cal preguntar-se és qui construeix aquesta realitat. I la resposta sempre és la mateixa: la realitat la construeix aquell qui té capacitat per emetre, aquell qui té capacitat per emetre un relat que, a força de repetir-se, s'acaba prenent, precisament, com a real. I això és el que van fer durant anys. I per això es pensava que era real aquesta frase de l'estil "el que més preocupa els espanyols és el secessionisme català" o que era un país on la vida, simplement, era impossible.

De cop arriba un virus i s'ho emporta tot. I no perquè el virus sigui molt fort, sinó perquè el que havia d'abatre, en realitat, no n'hi havia per a tant i només vivia als caps, mal moblats, de tots aquells que necessiten conflictes i enemics per viure. En aquest cas, Catalunya era el seu enemic.

Vacunem-nos.

Carles Duarte

Joan Barceló i Cullerés

Ara fa 40 anys es va emmudir una veu literària prodigiosa. Quan encara no havia complert 25 anys, l'estiu de 1980, vam rebre amb perplexitat i aclaparament la notícia de la mort de Joan Barceló i Cullerés, un escriptor amb un talent excepcional que va excel·lir com a poeta, com a narrador, com a dramaturg... i que molts vèiem com una personalitat singularment dotada per renovar les nostres lletres des de la mirada pròpia i desinhibida d'un escriptor de Ponent amb una ja sòlida formació i un esperit rebel i transgressor. Hi vaig coincidir i vam fer amistat a la Facultat de Filologia, després que ell deixés inacabats els estudis de Dret. La seva presència i les nostres converses em resultaven extraordinàriament engrescadores i estimulants. Ja aleshores havia tancat la seva etapa de pintor i s'havia lliurat amb passió, tenacitat i una imaginació formidable a construir un univers literari propi fascinant, esplèndid d'inspiració, de creativitat, de màgia, d'ironia. Alguns dels qui vam anar al seu funeral hi teníem una estranya percepció d'irrealitat, com si en Joan ens hagués posat un parany per reunir-

nos tots al seu poble, Menàrguens, que havia mitificat com a Vacalforges. N'hi havia que, com jo, hi arribàvem des de Barcelona, la seva Cordenit on havia trobat l'espai de llibertat que l'empenyia a una existència plena i a un lliurament sense límits a la seva vocació d'escriptor. Sempre a cavall entre el somni i la realitat, amb un fi sentit de l'humor i el deseiximent d'un jove que creu en ell mateix i que no se sent condicionat

*Joan Barceló sorprenia
i enlluernava amb cada
llibre nou*

per cap compromís amb cap escola o cap estil, Joan Barceló sorprenia i enlluernava amb cada llibre nou.

Descarnat i sorneguer, però sense abandonar la tendresa, ben aviat va destacar com a poeta i com a autor de literatura juvenil amb una capacitat insòlita per concebre i plasmar territoris on la fantasia esdevenia meravellosament versemblant. Va aconseguir el Premi Vicent

Andrés Estellés de poesia amb *Diables d'escuma* o, en narrativa, el Premi Folch i Torres amb *Que comenci la festa!*, però també es va endinsar en el món del teatre amb *Científicament s'ha demostrat*. La seva determinació d'orientar-se professionalment cap a la literatura el va dur a dedicar-se d'una manera reeixida a escriure per a nois i noies. N'és un clar exponent una obra que avui podem valorar com un dels cims més alts en el seu gènere, *Ulls de gat mesquer*. I hi podem afegir *Viatge enllunat*. Ara bé, després de la seva mort, es van editar força volums inèdits, alguns dels quals veritables joies, com el recull de narracions *Miracles i espectres*. Certament la commemoració dels 40 anys del traspàs de Joan Barceló ens convida a recordar-lo amb una inevitable enyorança i a reivindicar-ne la qualitat i la vigència, però alhora i sobretot ens ha dur a rellegir-lo si ja ens hi havíem acostat prèviament o a descobrir-lo i a capbussar-nos-hi. La seva obra continua interpel·lant-nos i cal aprofitar l'oportunitat que aquesta celebració ens ofereix per reeditar-ne els títols més significatius.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

És l'estat del benestar, idiota!

Quan les coses van mal dades mirem a l'Estat i esperem que la xarxa de proteccions públiques sigui suficient i funcioni. Malgrat que els darrers trenta anys amplis sectors polítics i una part important de l'economia acadèmica ha maldat per empetir el paper públic en l'economia i disminuir al mínim les prestacions de l'estat de benestar en nom d'una dubtosa eficàcia i eficiència, apel·lant al caràcter "desincentivador" de l'esforç que tenen l'assistència i seguretats col·lectives, sort hem tingut que no se'ls va fer cas del tot. És el maltractat sistema de salut pública el que ens ha de treure les castanyes del foc, a pesar del maltracte rebut en pressupostos i recursos des de ja fa anys, com és també el sistema de recerca mèdica i científica pagada amb fons públics la que haurà d'aportar la innovació i coneixement per treure'ns de la foscor i les pors actuals. Són els llaços, vinculacions i solidaritats col·lectives els que fan forts els individus particulars i creen la noció de societat. Per construir societats raonablement segures, pròsperes i cohesionades cal un sistema de governança que equilibri, gestioni, governi i, quan calgui, prengui decisions en nom del bé públic. La suma d'egoïsmes individuals no construeixen cap col·lectivitat ni ens asseguren el benestar. Potser seria hora que abandonéssim la ficció individualista que alguns doctrinaris ens han anat repetint durant molt temps i que assumíssim del

tot que no és el mercat qui pugui resoldre els grans temes socials, ja que no li ha estat donada a aquesta institució ni criteris ètics ni morals. Podríem recordar, per exemple, quan el conseller de les grans retallades sanitàries, Boi Ruiz, deia allò de "la salut és un bé privat que depèn d'un mateix, no de l'Estat...", no existeix un dret a la salut", o qualsevol dels sermons liberals televisius de l'economista "en colors" Xavier Sala-Martín.

I és que Espanya o molts altres estats

La defensa de l'estat de benestar i de les seves prestacions es demostra pagant els impostos

europaus, encara que debilitats per anys de doctrina neoliberal i globalitzadora, sostenen no només el sistema sanitari i educatiu quan pinten bastos, sinó que prenen mesures econòmiques i socials de gran calat per tal de minimitzar efectes demolidors que està tenint la pandèmia. Resulta certament curiós que la dreta i tots aquells que prioritzen fins fa poc el dèficit i el deute i que abonaven les contractives polítiques d'austeritat, ara no facin fàstics i fins i tot defensin els programes expansius d'alguns governs. Ha calgut el corona-

virus perquè descobrissin les virtuts del keynesianisme, és a dir, de la intervenció correctora de l'Estat en l'economia i el caràcter benefactor i multiplicador d'una despesa pública ben orientada. Mai és tard, si la convicció es manté més enllà de les circumstàncies excepcionals actuals i modifiquen algunes creences polítiques i econòmiques que resulten letals.

Aquests dies hi ha hagut un ampli moviment espontani per tal de reconèixer el valor, la feina abnegada i arriscada, dels professionals de la sanitat. Està molt bé i ho comparteixo. Però més enllà de demostracions puntuals de tipus emocional, el major reconeixement que els podríem fer –i de passada ens el faríem a nosaltres mateixos– és acceptar la bondat d'una fiscalitat progressiva adequada tot fugint de frau i elusions fiscals. La defensa de l'estat de benestar i de les seves prestacions i seguretats, es demostra pagant els impostos, com també optant per opcions polítiques que defensin societats equitatives, solidàries i cohesionades; projectes de futur que facin prevaldre tot allò que és social i col·lectiu en lloc d'un individualisme competitiu que acaba sempre per resultar empobridor. Voldria creure que l'epidèmia actual pot ser una magnífica ocasió per repensar algunes coses i mudar algunes prioritats, i que demostréssim haver après alguna lliçó important de cara al futur.

Susanna Barquín

DE ROSSEGONS

Mascaretes

Un taxista d'origen sirí em porta a l'aeroport. Sé que és d'origen sirí perquè, com que fem petar la xerrada durant el trajecte, m'ho diu ell. M'explica, i estem d'acord, que la religió s'utilitza com a eina per al control social, i estem d'acord també a no criminalitzar la religió, o les religions, sinó les pràctiques de control social. Em pregunto, però no li ho dic, per què creu que la conversa ha de girar entorn a aquest tema. Baixo del taxi sense haver-li dit que no pateixi, que ja no és una amenaça prioritària, que ara ho són els asiàtics, o persones amb trets asiàtics, per culpa d'un refredat. No voldria ara que ningú pensés que frivolitza amb el refredat. De cap manera. Tots sabem, o hauríem de saber, que un refredat es pot complicar, i també que pot ser mortal, encara que ja ens hem acostumat a conviure-hi.

Tampoc no voldria frivolitza sobre l'impacte que té la religió en algunes persones com a excusa per a accions violentes, que també poden ser mor-

tals. No ens hi hem acostumat a això, crec, però també aprenem a conviure-hi. Em fa gràcia, això sí, veure les similituds entre la mascareta i el niqab, ja que tots dos cobreixen part del rostre. Molta gent deu pensar que com se m'ocorre la comparativa, si en un cas és per motius higiènics i en un altre per motius incomprensibles. La veritat és que si preguntem als usuaris, tots diran que els porten per motius de seguretat. A mi, però, la motivació m'és irrellevant, el que m'interessa és veure com la indústria de la mascareta es troba en plena eferescència, amb una oferta de dissenys per a cada moment del dia, com el niqab.

En el cas del niqab, a més del tradicional en negre, de gasa, fa anys que es poden trobar en colors com el rosa, el blau, violeta, blanc, i en diferents tonalitats de marró i de vermell. També fets amb materials com la seda o la blonda. Les mascaretes tenen un recorregut diferent, perquè n'hi ha d'unisex, per a

homes i per a dones, també per a joves i no tan joves. El material més utilitzat és el cotó, i el color que més es veu en homes, el negre. Per a elles, n'hi ha que poden combinar amb el vestit o amb les sabates. N'hi ha de divertits, amb dibuixos de dentadures o amb motius infantils. Diuen que la ment necessita omplir els buits d'informació fins a aconseguir una seqüència lògica, encara que sigui falsa. En aquest cas, la manca d'informació, o de confiança en la informació, s'ha suplert amb l'emoció més difícil de gestionar: la por. La por s'escampa a molta velocitat, i pot paraitzar, cert. Però també és cert que les persones trobem mecanismes d'adaptació. Em fa l'efecte que el mecanisme que més punts té ara mateix és la moda, una cosa així com si et llesves amb por, dedica uns minuts a triar la mascareta que millor combini. Podem omplir els calaixos de mascaretes, ordenades per colors, i inventar una manera elegant d'endreçar-les.

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Dolors Altarriba

Per entendre què va passar

Sis periodistes procedents de diferents mitjans que van cobrir les informacions relatives al procés independentista a Catalunya fins a arribar al referèndum de l'1 d'octubre han publicat un llibre que porta per títol *Tota la veritat*. Si hi és ben sencera, la veritat, pot dependre de moltes coses però sí que dona una idea molt aproximada del que va anar passant en aquells dies. Ferran Casas, Odei A-Etxearte, Marc Martínez Amat, Roger Mateos, Gerard Pruna i Neus Tomàs s'han repartit els diferents capítols del llibre per fer tots junts un puzle que ha de servir al lector per entendre què va passar i, potser també, què pot passar. Van ser dos anys d'investigació en un llibre que es llegeix com una novel·la de suspens. Però també hi trobem documents que fins ara no es coneixien, com el discurs sencer que hauria hagut de fer el president Puigdemont després de proclamar la República i que havia escrit Quim Torra, que després el va substituir a la presidència.

Al llibre es tracta des de la gestació del referèndum per la independència fins a la realitat de tenir nou presos i exiliats. Enmig, l'explicació de qui va ser el nucli dur de tota l'estratègia del procés, com va ser el compte enrere fins a arribar a l'1

d'octubre, com va anar tota l'organització de les urnes, les paperetes i... les porres, com hi va haver quatre dies de república i, sobretot, com va ser de dura la conseqüència de tot plegat amb la presó i l'exili. En aquest darrer punt, els autors intenten explicar fil per randa com es va anar decidint tot plegat, com es va trobar el govern un cap de setmana a la Catalunya Nord i bona part del que pensaven cada un d'ells a l'hora de decidir-se per anar-se'n a viure fora de Catalunya o quedar-se coneixent el risc de la presó.

De llibres al voltant del procés n'hi ha molts, potser una trentena, escrits els darrers mesos. Part d'aquests són la pròpia experiència i pensaments dels mateixos protagonistes, d'altres són d'alguns dels seus advocats, també n'hi ha d'analistes i periodistes però aquest és un llibre coral que ha optat per posar junts periodistes que habitualment treballen en mitjans que es fan la competència per intentar explicar el que diu el títol: tota la veritat. El lector pot triar si aquest és el relat més versemblant, però no hi ha dubte que està fet amb l'objectiu d'explicar ben bé el que va passar. Per tant, és un llibre molt ben documentat. Un bon primer tast per entendre els darrers anys polítics a Catalunya.

TOTA LA VERITAT

Autors: Ferran Casas, Gerard Pruna, Marc Martínez Amat, Neus Tomàs, Odei A-Etxearte, Roger Mateos
Editorial: Ara Llibres
Lloc i any d'edició: Barcelona, 2019
Nombre de pàg.: 384

Joan Ríos i Rallé

Tots els grans amors tenen secrets. Tots?

Tres parelles que voregen els quaranta anys es troben per celebrar el cap d'any en un hotel perdut al mig dels Alps suïssos. Tots sis, orgullosos amb la seva professió, tenen un respectuós nivell social.

Tots sis gaudeixen de bons físics. Pocs problemes amb fills adolescents, avis que, quan hi són, fan la seva vida. Tot sembla estar prou bé, massa fàcil. Però la realitat d'aquestes dones i aquests homes escup les imperfeccions de la vida quotidiana, el fons de l'esser humà de la nostra societat.

La Mara, organitzadora de viatges exclusius per a clients d'alt nivell, està casada amb el Xavi, arquitecte de renom que aconsegueix fer realitat el seu somni professional. Ell treballa, braç a braç, amb la Joana, paisatgista qualificada, que amb l'Andreu, advocat de certa fama, i les seves filles bessones adolescents formen un nucli familiar suposadament perfecte. I el Darín, el periodista, aparellat amb la Biosca, la famosa fotògrafa que mai no arri-

barà a adaptar-se al grup.

Admiració, enveges, silencis, simulacions, desitjos, pors, enganys, perdó. Un relat farcit de relacions humanes que no ens aportarà gaire res de nou. Vaja, una novel·la rosa de temps actuals.

Amb un llenguatge senzill però correcte i una tècnica bàsica, el mèrit de Xavier Bosch rau a saber desenvolupar-ne la riquesa del fons dins la senzilla. L'autor utilitza diferents recursos literaris elementals, concrets i encertats, com quan per presentar-nos algun dels personatges, el Darín llegeix les descripcions dels seus companys de taula, tot just abans de donar per acabat l'any. Però també la tècnica epistolar, i valgui d'exemple la carta que el Xavi ha escrit a la seva dona, una vegada ha descobert la infidelitat de la Mara, que se sobreentén ja al primer capítol, i que per a mi és massa excessiva i irreal.

No he arribat a entendre, a més, per què l'autor ens endinsa en dos conflictes prou interessants però sense arribar a aclarir-nos-en la resolució final. Són dues finestres obertes que mai es tanquen: el dubte de si la construcció de la nova casa del Xavi i la Joana arribarà al seu fi, dubte que ens porta a un punt d'angoixa d'aquests personatges en un moment concret de la història; i el destí del client, el col·leccionista d'art sospitós de la justícia americana que, lògicament, posa en perill el treball dels anteriors personatges. Dos interrogants prou importants que no tenen cap resposta.

Paraules que tu entendràs és un text abusivament llarg, on el conflicte de la novel·la, si arriba a existir, es fon irresponsablement amb un desencaixent il·lògic, inexplicable, pobre i increïble. Una novel·la per passar l'estona, poca cosa més.

PARAULES QUE TU ENTENDRÀS

Autor: Xavier Bosch
Editorial: Columna
Lloc i any d'edició: Barcelona, 2019
Nombre de pàgines: 490

NOVETATS EDITORIALS

'La música que sona quan acaba la cançó'
Marta Grau / Rosa dels Vents

Dues germanes amb vides diverses, la Berta i la Tània, es retroben coincidint amb l'1-O. La seva mare se'n va anar jove, i ara acaba de desaparèixer l'avia, centenària. Una dona del Pirineu, amb un tremp d'aquells que ja no es troben. Les dues germanes es veuran empeses a prendre'n el relleu, també en un poble del Cadí, on sona la música encara.

'L'estrangera'
Claudia Durastanti
L'Altra Editorial

De petita, l'autora va tornar de Nova York a un petit poble del sud d'Itàlia. La infància, com a filla de pares sords que no acceptaven la seva situació, no va ser fàcil. Un llibre que té part de novel·la, d'assaig i de dietari de viatges i que acaba el periple en el Londres post-Brexit, on "els *expats* s'han tornat immigrants com els altres".

'El món us espera'
Ignasi Aragay
Ed. Empúries

Ara tenim temps, de sobte. Però sovint no el trobem –o no trobem les paraules– per dir les coses importants als que estimem. Aquest és l'exercici que fa el periodista Ignasi Aragay, del diari *Ara*, adreçant aquest llibre a les noves generacions. Els parla, amb afecte, de l'educació, de l'estil de vida, de les petites coses, de l'actitud davant dels altres...

'El català, mare de totes les llengües'
Magí Ferrer / Llibres de l'Índex

Quan acabem aquesta situació, ens convindrà riure molt. Per exemple, amb aquesta reedició d'un clàssic de l'humor català. El títol parteix d'una humorada fonètica d'expressions que sonen com a altres idiomes, però amb paraules del català. I a més, entrebancs, jocs de paraules i 1.670 refranys català-castellà. Amb traducció humorística, també.

'La noieta daurada i altres contes'
Mercè Rodoreda / La Galera

Encara que sigui una part poc coneguda de la seva obra, Mercè Rodoreda va escriure també literatura infantil. Són contes escrits entre els anys 1935 i 1937 i que es van poder llegir a publicacions com *La Publicidad*. Se n'incorporen dues d'inèdites, que es conservaven a l'arxiu Rodoreda de l'IEC. Amb il·lustracions d'Albert Asensio.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

Llorenç Soldevila

Santa Fe

“ Santa Fe, primavera

Enllà del prat, l'ermita que presideix la vall, tremola de petita. Quan, del migrat batall,

en el cloquer mesquí ressona el primer toc, un núvol de setí com un insecte groc,

peona, extasiat, de la blavor del cel per l'ònix laborat.

Pausat, respon un bel, agulla en el vellut d'aquella quietud. ”

Jaume Bofill i Mates

AUTOR
Jaume Bofill i Mates, 'Guerau de Liost' (1878-1933)

OBRA
'La muntanya d'ametistes'
Ed. Selecta, 1983

INDRET
Ermita de Santa Fe del Montseny

MUNICIPI
Fogars de Montclús

COMARCA
Vallès Oriental

L'ermita de Santa Fe ja ens consta edificada l'any 1201. A partir del segle XIV va estar a cura d'un ermità depenent del rector de Fogars i al XVII va ser renovada. La seva façana guarda l'encís de les velles capelles rurals. Es comunica per l'interior amb l'edifici de l'antic hotel, un edifici neomodernista que es va construir sobre el que abans era una simple i popular hostatgeria. Davant de l'ermita es pot llegir aquest poema de Guerau de Liost, que s'escau en la setmana d'inici de la primavera.

FOGARSDEMONTCLUS.CAT

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

112

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de **vic.ass@cpnl.cat**

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

Ep! Escolta i parla: una altra manera d'aprendre català

Ep! Escolta i parla és un curs oral de català adreçat a persones adultes no alfabetitzades que no poden utilitzar l'escriptura com a base del seu aprenentatge. Aprenen el català escoltant i practicant situacions comunicatives que es trobaran en la vida quotidiana.

Aquest curs ha estat creat per la Direcció General de Política Lingüística i el Consorci per a la Normalització Lingüística i es tracta que els alumnes puguin assolir una competència oral de nivell A2 del MECR. Està organitzat en tres mòduls de 45 hores cadascun.

A l'aula es fan servir materials audiovisuals i manipulables perquè faciliten l'aplicació d'estratègies com la memòria, la repetició o la imitació que són la base per consolidar els aprenentatges orals de la llengua

catalana que es van treballant al llarg del curs.

Les activitats són dinàmiques, potencien l'atenció de l'aprenent i incorporen les intel·ligències múltiples mitjançant el joc, la música, la creativitat, el moviment dins de l'aula i la interacció, la qual cosa fa que es vinculi l'emoció amb l'aprenentatge i així les persones poden comunicar-se oralment en català amb l'entorn més immediat i sentir-se més segures i motivades en la nostra societat.

A Vic, s'ha començat, des del Centre de Normalització Lingüística, un primer curs pilot de nivell 1. Si voleu més informació, podeu consultar la pàgina web <https://llengua.gencat.cat/ca/serveis/aprendre_catala/ep-curs-oral-catala/>.

ENGLISH IN A BITE

ANGLÈS Acquiring new vocabulary

We're witnessing how different countries are approaching the same problem in many different ways.

Unfortunately words such as *coronavirus, covid-19, hand-sanitizer* and containment are now in common use these days.

Can you complete this exercise and check how well you manage all these words in English related to Covid-19?

CATALÀ Aprenem nou vocabulari

En aquests moments estem presenciant les diverses formes com diferents països afronten el mateix problema.

Lamentablement l'ús de paraules com ara "*coronavirus, covid-19, hand-sanitizer*" estan esdevenint usuals en el llenguatge diari.

Completeu el següent exercici i descobrireu si controleu aquest vocabulari relacionat amb la Covid-19.

WHEN USING HAND SANITIZER

(there's one extra word which you don't need to use)

take   rub   wipe off   cover   rise   abundant

- Put the gel on your hands and ..... hands together.
- ..... all surfaces until hands feel dry
- This should ..... around 20 seconds
- Do not ..... or .....the hand sanitizer before it's dry; it may not work as well ..... germs.

HOW TO SNEEZE AND COUGH WITHOUT CONTAMINATING

(there's one extra word which you don't need to use)

thoroughly   elbow   disposable   tissue   throw   bend   spread

- Cover your mouth and nose with a .....
- ..... the paper tissue away.
- Cough or sneeze into the .....of your.....
- Wash your hands .....

HOW TO WEAR A FACE MASK

(there's one extra word which you don't need to use)

lower   mould   chin   placing   top

- Wear the face mask over your face by .....the stiff edge up.
- ..... the stiff edge of the face mask to the shape of your nose.
- ..... the bottom of the face mask under your.....

Les solucions de la setmana anterior:

- Accommodation
- Address
- Committed
- Length
- Separate
- Appalling
- Taught
- Commission
- Receive
- Colleague
- Disease
- Compel
- Conscious
- Rhythm
- Which
- Acquire
- Aggressive
- Embarrassed
- Occurred
- Responsibility
- Believe
- Grateful

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

JULEE CRUISE 'Floating into the Night'

Warner Bros., 1989

Sintetitzadors fantasmals, guitarres cadenci-oses, arranjaments sinistres, ara un saxo que no se sap d'on surt, i enmig, una veu, la de Julee Cruise, prima com la d'un ocell. Tot plegat crea una atmosfera inquietant, plena de nostàlgia i de misteri. Si escoltes *Floating into the Night* a altes hores de la nit et poden passar dues coses: o et quedes adormit com un angelet o agafes por. Aquest disc té una relació directa amb la famosa sèrie televisiva *Twin Peaks*, de l'any 1990. Totes les lletres, d'amor tortuós i desesperat, són del director de la sèrie, David Lynch, i la música, del compositor de la banda sonora, Angelo Badalamenti. De fet, quatre de les deu cançons del disc es canten a *Twin Peaks*: "Falling", "Into the Night", "The Nightingale" i "Rockin' Back Inside My Heart". La mateixa Julee Cruise surt en un capítol cantant aquesta última en directe, en una escena que fa posar la pell de

gallina, amb una de les protagonistes plorant a llàgrima viva mentre va vocalitzant la cançó. Una altra de les cançons, "Misteries of Love", està recuperada del final de la pel·lícula *Blue Velvet* (1986), també de Lynch. Aquest era el primer disc de Cruise i només en va gravar dos més en anys posteriors, cap com aquest, però. S'estima més fer actuacions en directe on, a més de cantar, es despenja amb alguna *performance*.

NOTES

Joan Dausà reapareix amb un concert sota la dutxa

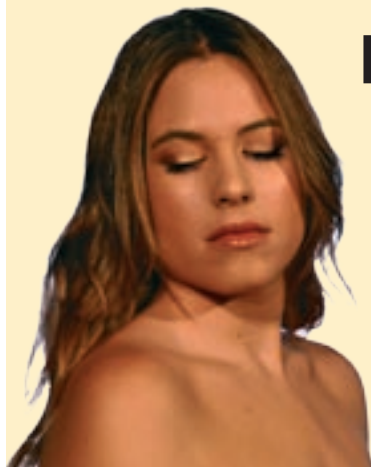
La situació de confinament que viu la música de casa nostra ha fet proliferar els concerts en *streaming* i a través de les xarxes. Un dels més originals va ser el bolo que va fer dimecres Joan Dausà, que precisament aquest 2020 no havia de tocar en públic ja que es va *confinar* preparant un nou treball per al 2021. Dilluns, però, Dausà va llançar un repte a través de les xarxes: "Si aquest missatge arriba als 100 retuits, dimecres faig concert des de casa. Si arriba als 200, en pijama. I a 500, a la dutxa". Una hora més tard el missatge ja superava el miler de retuitades, entre elles la de l'exentrenador del Barça Luis Enrique, que reclamava el concert a sota la dutxa. I sí, Dausà, a través d'Instagram Live, dimecres al vespre es va mullar per cantar.

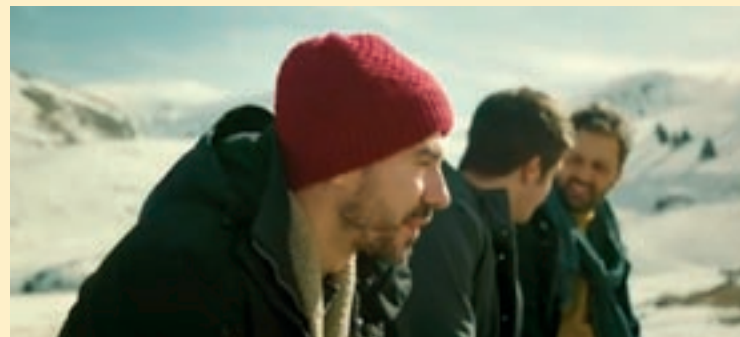
Sense Amics de les Arts ni Usart

El senyal que esperaves és el títol del nou disc dels Amics de les Arts que s'havia de publicar aquest divendres. En aquest treball la banda s'estrenava en format de trio, però per ara no es podrà escoltar arran de la situació d'emergència sanitària que viu el país. També s'ha ajornat la presentació que s'havia de fer el 17 de març, les signatures de discos i totes les activitats de promoció. La nova data de sortida de l'àlbum es farà pública "quan es normalitzi la situació". Un altre dels llançaments afectats és *Llamp de bosc*, el nou disc de Roger Usart, que també s'ha ajornat fins que acabi la crisi del coronavirus.

EL TEST Laura Centellas

Primer instrument que vas tocar? El piano. Però si considerem la veu com un instrument, vaig cantar abans que parlar. **Primer concert en directe?** L'any 2017 pel Mercat de Música Viva de Vic. Vaig tocar temes propis acompanyada de la Clara Ferrer a L'Orfeó de Vic. **Primer disc que et vas comprar.** Els primers que vaig tenir van ser Macedònia, Hilary Duff i Avril Lavigne. **Quants discos tens?** Com a bona *millennial* que soc (i mala melòmana), confesso que en tinc pocs. Una vintena. **Salva'n tres.** *Monstres i princeses*, d'Obeses; *21*, d'Adele, i *Tornar-me a trobar*, la meua primera maqueta.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

MERITXELL NEDDERMANN
'In the Backyard of the Castle'

Merixell Neddermann la vam descobrir aquest Nadal gràcies a un discàs que va publicar juntament amb la seva germana Judit. I ara, debuta en solitari amb un treball amb deu cançons i dos interludis instrumentals de piano. Al disc hi mescla català i anglès i el resultat és excepcional amb pinzellades de pop, soul i música clàssica. És millor que la seva germana Judit? Doncs ni millor ni pitjor, simplement diferent però igual d'aconsellable. Per cert, la nissaga Neddermann em recorda la família Roma amb en Guillem i la Marta. Tots dos també brutals.

DÍDAC ROCHER
'La derrota'

Dídac Rocher és un cantautor poc convencional amb una llarga trajectòria a les espatlles. I ara, després de participar en l'exitós *El meu poble i jo* (espectacle de Lluís Danés que es va estrenar al Teatre Nacional de Catalunya i que ha girat per mig país), torna a l'activitat discogràfica i publica un nou disc on el so s'allunya de la cançó d'autor i s'endinsa en territoris propers a l'indie-rock. Pel que fa a lletres, l'aposta continua sent de cantautor però a *La derrota* Rocher sona contundent, èpic i profund. Ja ho diuen, de derrota en derrota fins a la victòria final.

MASSUTÍ I ELS ZEROMONSTRES
'El gest imaginari'

Per irrompre i amenitzar el confinament per la COVID-19, des de Mallorca arriba el nou treball de Miquel Massutí. Així, textualment, es presenta el segon disc d'una formació eclèctica i camaleònica capaç de moure's entre ritmes de jazz, bolero, pop i també folk. El disc té 13 cançons i a part de peces del mateix Massutí també hi ha un parell de musicacions dels poetes mallorquins Miquel Cardell i Andreu Vidal. Ah! Els Zeromonstres, la banda que acompanya Massutí, són Pep Lluís Victory, Toni Hernansaiz, Carles Seguí i Carles Bujosa. Una garantia.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

RISC D'EPIDÈMIA ECONÒMICA

L'estrella inesperada d'aquest principi d'any (probablement de tot l'any i potser de tota la dècada) es diu Covid-19. El coronavirus, un autèntic desconegut a principi d'any, ha esclonat en forma dramàtica en infectats, malalts greus i víctimes mortals. Són la primera línia dels afectats i també la primera línia de necessitats d'atenció. Però, metafòricament, la Covid-19 també serà una malaltia infecciosa per a l'economia, i això comporta una afectació global i, de la mateixa manera que els sanitaris han d'encertar en el diagnòstic i en el tractament, correspondrà als agents econòmics i als governs encertar les receptes per guarir la malaltia.

Tot i que, per origen i per característiques, la crisi que s'albira és diferent de la recessió que va arrencar el 2008, estan reapareixent conceptes que havien quedat guardats al calaix dels records. Sense anar més lluny, aquest dilluns reapareixia a l'escena la prima de risc, aquell indicador que va marcar les agendes entre 2011 i 2013. Amb la borsa baixant a ritmes desconeguts i el petroli lluny de ser un valor refugi, la incertesa posa en tensió els mercats de deute i, de nou, les economies perifèriques estan pagant els plats trencats. El diferencial supera els 130 punts bàsics i, si bé no s'arriba als costos que hi havia durant la crisi, és un factor problemàtic afegit: en els propers mesos caldran grans injeccions de diners i probablement els països s'hauran d'endeutar; no és la millor de les notícies que es vegin forçats a pagar interessos elevats.

També ha reaparegut com un dels actors principals d'aquesta representació el Banc Central Europeu. De fet, aquest actor no ha deixat de ser a l'escenari en tots aquests anys, però de nou el que acaba dictaminant té una importància capital. La setmana passada, no va ser del tot benvinguda la decisió de mantenir els tipus d'interès –i això que té poc marge, perquè ja són en mínims històrics–. El problema del Banc Central és que, per normativa, no disposa de capacitat d'injectar diners directament als estats ni a cap administració pública. Els préstecs s'han de fer a les entitats financeres, que poden decidir estendre'ls cap a l'economia productiva o dedicar-se a l'especulació. Ara mateix, no

està garantit que l'artilleria de la qual presumeix el mateix Banc Central arribi directament a les administracions per fer front a les urgències de la crisi que s'albira.

L'efecte econòmic ja és aquí, amb empreses amb problemes de subministrament, amb incerteses sobre la possibilitat de produir i l'allau d'expedients de regulació, de moment temporals, que s'anirà escampant a tots els sectors. Amb petites empreses i autònoms ofegats per falta d'ingressos. I amb treballadors que, temporalment, incrementaran les llistes de l'atur. El funcionament ordinari de l'Estat, les despeses extraordinàries per a la sanitat pública derivades de les necessitats per atendre els afectats per l'epidèmia, i el seguit de mesures extraordinàries que suposen els ajuts que requeriran empreses i treballadors afectats. Tot plegat suposarà grans necessitats de diners públics. I, més enllà que amb compres de deute i injeccions de milers de milions d'euros al sistema financer que ha anunciat el Banc Central Europeu, els diners no apareixen de miracle. L'actual crisi, amb esdeveniments canviants gairebé cada minut i amb una afectació potencialment global, requereix respostes noves.

L'economista Anton Costas assenyala que, per a

l'economia, l'actual context requereix d'una actuació doble. Primer, sobre l'oferta, perquè les empreses –sigui per les dificultats de subministraments o sigui per les restriccions imposades per evitar l'expansió de l'epidèmia– tindran dificultats per produir o oferir serveis. No produir i no oferir serveis implica que no hi ha ingressos, i les empreses tindran grans tensions i acabaran en una situació que les pot abocar al tancament. Caldran mesures per aportar liquiditat a les empreses.

Al mateix temps, serà necessari actuar sobre la demanda. Si els treballadors queden afectats per mesures laborals que els reduiran els ingressos o, fins i tot, els posaran al límit de quedar a l'atur per un període llarg, també requeriran de suport públic. Perquè, finalment, dels seus ingressos també depèn que, quan l'engranatge empresarial recuperi el pols, puguin comprar els productes fabricats o utilitzar serveis que tornin a donar ingressos a les empreses.

Tot això vol dir diners. En la crisi anterior, es va imposar la norma de l'austeritat, amb uns resultats en forma d'augment de les desigualtats que encara no s'havien pogut acabar de corregir. L'austeritat volia dir ajustar la despesa a la baixa –i això, traduït en termes d'avui, va ser una política qüestionable, amb un sistema de salut al límit en condicions normals que ara (en plena crisi sanitària) es veu desbordat– i limitar l'endeutament. Costas defensa que, en l'anterior crisi, es va reaccionar quan el problema ja s'havia fet massa gran i que va demostrar que “és millor i menys costós evitar la caiguda de l'activitat econòmica i de l'ocupació que haver de sortir després al rescat dels bancs, les empreses i els aturats”.

De moment, però, el marc mental dominant continua sent el de l'austeritat i les cotilles que imposen els límits de dèficit i de deute. Si les veritables autoritats europees saben detectar el sentit de la urgència al qual ha portat l'epidèmia i deixar enrere –ni que sigui temporalment– aquest marc d'austeritat, hi haurà alguna possibilitat que els danys siguin menors. En cas contrari, arribaran, molt probablement, nous temps de recessió.

INDICADORS

Preus moderats al febrer

L'índex de preus de consum (IPC) ja marcaven al mes de febrer una tendència a la baixa respecte del gener, d'un 0,1%, en una tendència molt marcada per l'evolució descendent del preu del petroli que va repercutir en els productes analitzats que depenen d'aquesta primera matèria. L'IPC interanual continua a l'alça (un 0,8%), però més moderada que la que es registrava al gener (1,2%).

Lideratge en patents

Catalunya manté el lideratge en producció de patents. Va ser la zona de l'Estat on més se'n van registrar durant l'any 2019, 645 –que representen un terç del total–, i el creixement experimentat també va ser superior a la mitjana. Mentre que a Catalunya els registres superaven en un 8% els de l'exercici anterior, a l'Estat l'augment mitjà va ser del 6%. Els registres són, però, inferiors als augments de la Unió Europea.

TECNOLOGIA

Arnau Jaumira

La PS5 comença a treure el cap

Des que l'any 2013 Sony va llançar al mercat la PlayStation 4, la consola per excel·lència no s'ha tornat a renovar del tot. Sembla, però, que finalment aquest 2020 arribarà la PS5, que ha de permetre posar-se al nivell de la competència, que ara com ara ja l'ha superat.

Aquest dimecres la companyia japonesa va explicar amb una conferència per vídeo alguns detalls de la consola, de la qual de moment no han ensenyat el disseny oficial. Una de les millores serà en la velocitat. El canvi a discos durs sòlids (SSD) farà que els temps de càrrega dels jocs siguin molt més ràpids. Un procés que amb la PS4 podia tardar fins a 20 segons,

amb la PS5 es reduiria a 0,27 segons. També està sonant la possibilitat de poder afegir discos durs com si fossin targetes de memòria que permetria ampliar la capacitat de la consola i guardar més jocs.

La PS5, que està previst que arribi a finals d'any, no pot evitar ser comparada amb la Xbox Series X, la nova versió de la consola de Microsoft que també s'ha de llançar aquest any. De moment, en les característiques que s'han filtrat, la PS5 podria arribar a tenir una capacitat de 10 teraflops (l'escala que es fa servir per mesurar les operacions per segon que pot fer la targeta gràfica i que per tant poden repercutir en millors imatges). En canvi la Xbox Series X estaria per sobre dels 12 teraflops. Durant els propers mesos arribaran més novetats i es donarà a conèixer el disseny final de la consola nipona.

La gran novetat serà la incorporació de discos durs sòlids que permetran reduir molt els temps de càrrega

En un moment excepcional com el que viu ara el país, els jocs de taula han tornat a escaçar a moltes llars. Una manera de compartir moments amb els familiars més propers. Això sí, i si estem sols a casa? O si busquem algun altre joc que no tenim físicament? No patiu, també hi ha alternatives virtuals als jocs de taula clàssics de tota la vida.

D'una banda, els que sempre hi són. Els escacs tenen moltes aplicacions. Segurament la més famosa és la web Play Chess. És molt possible que si hem de buscar un joc que requereixi pensar i reflexionar abans d'un moviment, és aquest. Però no és l'únic. El Go, un joc menys conegut però igual de tradicional, també té versió virtual com per exemple a Online Go. I els que mai falten, el parxís o el joc de l'oca, es poden jugar a webs com Playspace o Mini-juegos.

Per internet podem jugar des dels típics escacs fins al Monopoly o el Cluedo des del mòbil

En la categoria de jocs de taula més moderns, a internet no hi falta una versió digital del Catan. A Catan Universe s'hi poden fer partides amb avatars, sons i altres elements per aconseguir suplir l'absència de contrincants físics.

Al Monopoly també s'hi pot jugar virtualment. En aquest cas és millor si tenim un mòbil o una tauleta digital, que ja tenen aplicacions d'aquest mític joc de compra i ven-

da de propietats.

També podem trobar un altre clàssic dels jocs de taula com el Cluedo en versió digital. El joc per descobrir crims també té versió per a mòbils.

Jocs de taula físics o virtuals

Un iPad Pro que sembla un Mac

La crisi del coronavirus no ha permès que Apple fes una presentació que tenia prevista en aquest inici d'any, però aquesta setmana han aparegut directament a la botiga per internet (les Apple Stores de tot el món excepte la Xina estan tancades) dues novetats: un nou MacBook Air i un iPad Pro que pot arribar a semblar un

ordinador. I principalment perquè a partir d'ara l'iPad Pro admetrà trackpad, és a dir, ratolí.

És una de les principals novetats del model renovat que tindrà dues mides, 11 i 12,9 polzades de pantalla. Editar vídeo en 4K o fer dissenys en 3D és per al que s'ha pensat aquest iPad Pro que vol substituir definitivament els ordinadors.

El disseny no l'han tocat respecte al que ja van implementar el passat

2019 amb formes rectangulars pels laterals. El que sí que canvia és la part posterior, on han incorporat dues càmeres amb un mòdul fotogràfic quadrat, igual que el de l'iPhone 11. Una és molt angular i l'altra un angular amb dos augments de zoom òptic.

El que destaca més és la incorporació d'un escàner LiDAR que ha d'ajudar a les aplicacions de realitat augmentada. Ajudat per les dues càmeres i els sensors de moviment, l'iPad podrà interpretar millor el que té al davant. Ja hi ha previstes aplicacions en el món de la fisioteràpia per analitzar els moviments d'una persona.

L'altra gran novetat és la incorporació del suport de ratolí amb un trackpad, que és la que fa que l'experiència sigui com la d'un portàtil, podent moure elements, saltar d'una banda a l'altra d'un text, etc. També han presentat un nou teclat retroil·luminat com a accessori, com el d'un Mac.

A partir d'ara s'hi podrà fer funcionar un ratolí com el dels portàtils en un aparell destinat a vídeo 4K i animació 3D

ALEGRIA INTERIOR

Jordi Soler / jordi@alegriainterior.com

El guardià del sistema de pensaments

Estàs disposat a renunciar al paper de guardià del teu sistema de pensaments?

Està demostrat que el nostre sistema de pensaments està basat en les il·lusions d'un món *virtual*. Com diuen els humils pagesos: més preocupats per instal·lar el 5G que per produir aliments de proximitat i sostenibles. Ja ho deia el gran "Cap Seattle" en el discurs que li va fer al president dels Estats Units l'any 1855: "L'home Blanc és una Serp, que es menja la pròpia cua". Escenificant la depredació excessiva que porta a terme la persona invasora, que no estima les seves terres ni les que adquireix per la força. Només hi busca recursos, explotar-los i beneficiar-se'n.

No serà que l'univers té una manera de retornar l'equilibri de les coses segons les seves pròpies lleis

quan aquestes es veuen alterades?

Aquests dies de confinament prioritzem saber què succeeix a fora de casa, de gaudir de la ficció d'unes sèries, pel·lícules o lectures de llibres. La nostra estructura educativa ens ha portat a deixar-nos guiar per un jo petit, un estudiant individualista, anomenat ego, que prioritza l'egocentrisme envers del cooperativisme. Potser és el moment de deixar de projectar imatges falses i aprendre de la humilitat de ser éssers d'un ecosistema equilibrat i harmònic. La vida, la gran mestra, ens ensenya constantment a passar d'una mentalitat separada a Una-mentalitat. Necessitem trobar-nos en el "jo en esperit", el que desprèn pau, tant interior com exterior, que traspasa el terror, el conflicte d'un món separat, per ser pura inspiració, centrat en si mateix en benefici de tot el que l'envolta.

Deixem de Preocupar-nos, que no és res més que sobre-ocupar-nos i per tant, deixar de Ser. "Només heu d'asseure-us durant un temps suficient en un lloc agradable del bosc perquè tots els habitants es mostrin davant vostre", diu Henry David Thoreau en el llibre *Walden*.

Per descobrir què és la vida i què significa la vida hem de parar, hem d'observar, hem de callar i escoltar el silenci. És un bon moment per iniciar un curs de vida, per trencar cadenes que ens tenen ben lligat, de coses fútils i innecessàries per gaudir d'aquest món. És un curs voluntari i lliure de fer quan un cregui i per fer de mil maneres. Us en recomano un, a través del llibre *El curso de milagros*. Un llibre per a somiadors que es volen despertar. Perquè si ens observem somiant un somni tenebrós i de sobte apareix una llum. Aquesta la involucrarem a la por del que estem somiant, necessitarem ajuda i temps per entendre que la llum ens convida a despertar. Necessitarem desaprendre allò que pressuposem com a cert per adonar-nos que és il·lusori. Ens caldrà un manual d'instruccions que ens vagi guiant en el nostre despertar, que ens ajudi a transformar la por en aprenentatge amorós que ens conduiran pel bon camí.

L'HORÒSCOP

Dhanna Astròloga

Del 20-03-2020 al 26-03-2020

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Enhorabona! El Sol entra al teu signe i renoves energies. Amb Mercuri a Casa XII, et pots sentir més contingut i reflexiu. Evita donar voltes al que per ara no té solució.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Potser penses a expandir horitzons i cercar més enllà de l'entorn habitual la manera de guanyar-te la vida. Pot donar-se una connexió especial a la xarxa i sorgir l'amor.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Pot ser que no tinguis clar cap on dirigir-te professionalment. Si és el cas, no prenguis decisions precipitades. Cerques la pau interior i defenses el teu espai més íntim.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

El sector social segueix molt actiu i pots sentir-te una mica en mans dels altres, com si no poguessis agafar les regnes. És temporal i segur que porta algun aprenentatge.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

El Sol per Casa IX inclina a un augment de la fe, a tenir una visió més elevada de les vivències. Mercuri a Casa VIII pot activar algunes pors. Potser cal gestionar-ho.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Temps de converses amb Mercuri a Casa VII. Un assumpte pendent amb els germans pot tractar-se ara. Si pagues una hipoteca amb la parella, potser fareu alguns canvis.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Et preocupa l'economia i vols trobar l'equilibri que et permeti viure més tranquil. El Sol a Casa VII pot portar una relació de parella o més compromís si ja en tens.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Saturn comença a transitar pel sector domèstic i pot ser una etapa d'obligacions en aquest sentit. En el camp laboral és un moment d'inicis i pots sentir que cal ser valent.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Júpiter amb Mart et fa sentir amb l'empenta suficient per cercar oportunitats, més enllà de l'entorn habitual. El sector de l'amor s'activa i pot portar alguna sorpresa.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Període de reafirmació pel que fa a l'economia i valors. Defenses el que és teu amb valentia. Activitat a la llar, ja sigui per fer reformes o per canviar de residència.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

El Sol activa la comunicació i sents que has d'expressar el teu sentir, sigui com sigui. Moment per establir més connexió amb la família i intercanviar alguns favors.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Pots sentir que és hora de renovar idees i coneixements i t'interesses per la lectura de noves matèries. L'economia et preocupa i intentes cercar solucions per tu mateix.

Escola de **PERIODISME**

EL 9 NOU

per a joves de 15 a 18 anys

Del 29 de juny al 24 de juliol

De dilluns a divendres de 9 a 13h

Aprèn a treballar a la premsa, ràdio
i TV amb periodistes i instal·lacions
professionals

Més informació:

 93 889 49 49

 escolaperiodisme@el9nou.com